

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 360/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn.

8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017“) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval pred Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v procesnom postavení žalobcu proti žalovanému, ktorým bolo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát, výsledkom ktorého bolo vydanie rozsudku krajského súdu č. k. 3 S 25/2013-135 zo 16. júna 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým krajský súd vyhovel žalobe sťažovateľa. Na základe žalovaným podaného odvolania vo veci následne rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017, ktorým rozsudok krajského súdu zrušil a konanie zastavil z dôvodu, že konaniu a rozhodnutiu vo veci bránila neodstrániteľná prekážka konania – prekážka rozhodnutej veci. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom poukazoval na porušenie práva na zákonného sudcu, pretože po nahliadnutí do spisového materiálu zistil, že chýba potvrdenie o náhodnom výbere senátu najvyššieho súdu a podľa názoru sťažovateľa teda vo veci podaného odvolania na najvyššom súde rozhodoval nezákonný sudca. Najvyšší súd o podanom dovolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018, ktorým konanie zastavil.

3. Sťažovateľ uviedol, že namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom a vydaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017, ako aj napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 z dôvodu, že v týchto konaniach nebol vykonaný náhodný výber sudcu, a tým došlo aj k porušeniu § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ako aj v prvom prípade k porušeniu rozvrhu práce na rok 2016 a v druhom prípade k porušeniu rozvrhu práce na rok 2017. Dodal, že ani v jednom prípade mu nebolo vydané potvrdenie o prevzatí a pridelení veci v súlade s § 51 ods. 9 zákona o súdoch. Ďalej sťažovateľ uviedol: „*Sťažovateľ poukazuje na to, že pri využití*

svojho práva kontroly na preverenie pridelenia veci zákonnému sudcovi a to nahliadnutím do spisu súvisiaceho s danou vecou evidovaným v prvotnej evidencii Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3S/25/2013 chýbali v spise akékoľvek evidenčné pomôcky a samotný spis neobsahoval žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že došlo ku náhodnému výberu sudcu (senátu) tak odvolacieho 8Asan/4/2016, ako aj dovolacieho senátu 1Sdo/10/2017. Dôkazom je spisový prehľad spisu vedenom pod sp. zn. 3S/25/2013, ktorý neobsahuje žiadne záznamy, ktoré by nasvedčovali tomu, že spis obsahuje evidenčné pomôcky ako aj listiny súvisiace s náhodným výberom sudcu (senátu) na Najvyššom súde Slovenskej republiky tak v odvolaní ako aj v dovolaní...“ Sťažovateľ túto časť uzavrel tým, že podľa jeho názoru má jeho argumentácia o tom, že v súdnom spise absentujú doklady, na základe ktorých by bolo možné preveriť zákonnosť pridelenia veci konkrétnemu sudcovi, náležitú ústavnú vážnosť a nie je možné sa na to pozerat' len ako na nedostatočnú úradnícku či kancelársku prácu na najvyššom súde.

4. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že postupom a vydaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017, ako aj napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 bolo porušené aj jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. To odôvodňuje tým, že najvyšší súd ani v jednom z uvedených prípadov vec neprejednal verejne, a ako dôkaz o tom sťažovateľ uvádza skutočnosť, že nebol vyhotovený záznam o priebehu pojednávania pomocou technických zariadení v súlade s § 117 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov. K tomu uviedol: „Najvyšší súd Slovenskej republiky nevykonal záznam priebehu pojednávania pomocou technických zariadení v konaní o odvolaní 8Asan/4/2016 ani v konaní o dovolaní 1Sdo/10/2017, čo potvrdzuje potvrdenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 5.9.2018 a zo dňa 12.9.2018, že zvukový záznam sa v elektronickom súdnom spise NENACHÁDZA.“

5. Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ dodal, že vzniká aj pochybnosť o právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017, ako aj napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn.

1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018. Zároveň sťažovateľ uviedol, že podľa jeho názoru existuje aj pochybnosť o úplnosti súdneho spisu v jeho veci, k čomu došiel na základe toho, že spisový materiál obsahuje neúplný spisový prehľad, v ktorom chýba evidencia jednotlivých listín spisu a dátumy ich doručenia do spisu.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. k. 8 Asan 4/2016 zo dňa 23.02.2017 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. k. 1 Sdo 10/2017 zo dňa 26.04.2018 porušené boli.

2. Zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 8 Asan 4/2016 zo dňa 23.02.2017 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 1 Sdo 10/2017 zo dňa 26.04.2018 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3 Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 Eur (slovom tisíc eur), ktoré mu je Najvyšší súd SR povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 390,50 Eur (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu, Masarykova 2, 080 01 Prešov.“

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený. ďalšie konanie. konanie.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

III.

15. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj v porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a vydaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017, ako aj napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018. Porušenie základného práva na zákonného sudcu vidí sťažovateľ v tom, že ani v jednom z uvedených konaní, ktorých výsledkom bolo vydanie uvedených uznesení najvyššieho súdu, nebol náhodným spôsobom pridelený zákonný sudca, čo má vyplývať z toho, že v spisovom materiáli sa nenachádza potvrdenie o vykonaní náhodného pridelenia veci. Zároveň k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie malo podľa tvrdení sťažovateľa dôjsť tým, že nebol vyhotovený záznam o priebehu pojednávania pomocou technických zariadení, pričom uvedené mal sťažovateľovi potvrdiť v odpovediach z 5. septembra 2018 a 12. septembra 2018 krajský súd.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017

16. Z príloh priložených k ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 podal sťažovateľ dovolanie napísané 12. mája 2017 a na najvyššom súde podané osobne 18. mája 2017. O podanom dovolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 tak, že konanie o ňom zastavil pre nedostatok podmienok konania, keďže podľa najvyššieho súdu *„Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa štvrtej časti tretej hlavy Civilného sporového poriadku. Súčasne zo žiadneho ustanovenia Správneho súdneho poriadku ustanovujúceho správne súdnictvo nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať.“*

17. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

18. Sťažovateľ podal dovolanie proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 vydanému v správnom súdnictve. Z jasnej

a konštantnej judikatúry najvyššieho súdu a ústavného súdu jednoznačne vyplýva, že v správnom súdnictve je dovolanie neprípustné. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ (zastúpený už v čase podania dovolania kvalifikovaným zástupcom advokátom) mohol a – mal vedieť, (i) že dovolanie proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 nie je prípustné, (ii) že nepredstavuje v správnom súdnictve účinný prostriedok nápravy a ochrany práv a (iii) že konanie o dovolaní bude zastavené (v zmysle Správneho súdneho poriadku v spojení s Civilným sporovým poriadkom). A teda sťažovateľ bol oprávnený podať ústavnú sťažnosť ústavnému súdu priamo proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 v lehote predpokladanej § 124 zákona o ústavnom súde (m. m. II. ÚS 60/2019).

19. Pretože sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Asan 4/2016 z 23. februára 2017 až 18. septembra 2018, ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v tejto časti podaná oneskorene, preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018

20. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 281/2018).

21. Otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti. Najvyšší súd v napadnutom uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 10/2017 z 26. apríla 2018 okrem iného uviedol: *„V zmysle Správneho súdneho poriadku sú opravnými prostriedkami správnom súdnictve iba kasačná sťažnosť a žaloba na obnovu konania. Žiadny iný riadny či mimoriadny opravný prostriedok Správny súdny poriadok neupravuje. V § 25 SSP je síce daný vzťah subsidiarity medzi SSP a CSP, avšak predmetná subsidiarita sa obmedzuje len na prvú a druhú časť CSP, zatiaľ čo dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je upravený v štvrtej časti CSP. Aj na základe uvedeného je podľa názoru najvyššieho súdu absolútne a nesporne vylúčená prípustnosť dovolania v správnom súdnictve.“*

22. Všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (I. ÚS 281/2018).

23. Z dôvodu neprípustnosti dovolania najvyšší súd ani nemal právomoc preskúmať dôvodnosť sťažovateľom uvádzaných argumentov.

24. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu, nemajúci oporu v procesných kódexoch aplikovateľných na daný prípad. Zistiac neprípustnosť dovolania *ex lege*, najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pri tom relevantnú právnu úpravu, ako aj judikatúru ústavného súdu.

25. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019